

یابرسد بایشان عذاب درد دهنده (۶۳) .
 آگاه شو هر آئینه خداراست آنچه
 در آسمانها وزمین ست میدانند روشی را
 که شما برآید و روزیکه گردانیده شوند
 بسوی او خبر دهد ایشان را بآنچه کرده اند
 و خدا بهر چیز داناست (۶۴) .

سوره فرقان مکی است و آن هفتاد و هفت
 آیت و شش رکوع است

بنام خدای بخشاینده مهربان .
 بسیار بابرکت ست آنکه فرود آورد قرآن
 را بر بندهٔ خویش تا باشد ترساننده عالم
 هارا (۱) .

آنکه اوراست پادشاهی آسمان ها وزمین
 و هیچ فرزند نگرفته و هیچ شریک نیست
 اوراد پادشاهی و بیافرید هر چیزی را پس
 اندازه کرد اوراندازه کردنی (۲) .

و گرفتند کافران بجز خدا آن معبودان را
 که نمی آفرینند چیزی و خود شان آفریده
 شوند و نمی توانند برای خویش زبانی
 و نه سودی و نمی توانند مرگ را و نه
 زندگانی را و نه برانگیختن را (۳) .

و گفتند کافران نیست این قرآن
 مگردوغی که برافته است آن را ویاری
 داده اند او را برافترای وی گروه دیگر پس
 بعمل آوردند ستم و دروغ را (۴) .

و گفتند قرآن افسانه‌های پیشینیانست که
 برای خودنوشته است آنرا پس آن
 خواننده می شود بروی صبح و

الْآنَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ مَا اَنْتُمْ
 عَلَيْهِ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ اَلَيْسَ قَبِيْٓنُهُمْ بِاَعْمٰٓءَۗا وَاَلَيْسَ
 بِرِجْلِ نٰسٍ عَلَيْهِ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 تَبٰرَكَ الَّذِیْ نَزَّلَ الْفُرْقٰنَ عَلٰی عَبْدٍ لَّیْسَ لَیْلٌ لِّلْمَلٰٓئِیْنِ نَزِیْرًا ۝

لَّذِیْ لَهٗ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاَلَمْ یَخْذَلْ وَاَلَمْ یَكُنْ
 لَهٗ شَرِیْکٌ فِی الْمُلْكِ وَاَخْلَقَ كُلَّ شَیْءٍ فَقَدْ رَهَقَدُّۙا نَزِیْرًا ۝

وَاَتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِهَا اِلٰهَةً لَّا یَخْلُقُوْنَ شَیْۤا وَاَهُمْ یُحْكَمُوْنَ
 وَاَلَا یَسْمَعُوْنَ لَاۤ اَنْفُسُهُمْ صُرًا وَاَلَا نَفْعًا وَاَلَا یَمْلِكُوْنَ مَوْتًا
 وَاَلْحَیٰوةَ وَاَلْاَنْشُوْرًا ۝

وَقَالَ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا اِنْ هٰذَا اِلَّا اِنْفٰكٌ لِّقُرْاٰنٍ
 وَاَعٰنٰهٗ عَلَیْهِ قَوْمٌ اٰخَرُوْنَ ۝ فَتَدَّجٰۙوْا ظُلْمًا وَاُرْوَدُوْا ۝

وَقَالُوْا سَاطِرٌ اِلَّا وَاَلِیْنِ اَكْتَبَهَاۙ اِھٰی ثَمَلٌ عَلَیْهِ
 بَكْرَةٌ وَاَوَمِیْلًا ۝

شام^(۱) (۵) .

بگو فرود آورده است آنرا کسیکه میداند آن پنهان را که در آسمان ها وزمین ست هر آینه وی هست آمرزنده مهربان (۶) .

و گفتند چیست این پیغامبر را که میخورد طعام و میرود در بازارها چرافرستاده نشد بسوی وی فرشته تاباشد همراه وی ترساننده (۷) .

یاچرا از آسمان پرتافته نه شد بسوی وی گنجی یاچرانست اورا باغی که بخورد از آن و گفتند ستمگاران پیروی نمی کنید مگرمردجادو زده را (۸) .

بین چگو نه مثالها زدند در حق تو پس گمراه شدند پس نمی یابند هیچ راهی را (۹) .

بزرگوارست آنکه اگرخواهد بدهد ترا بهتر از این بوستانها که میرود زیر آن جویها بدهد ترا کاخهای بلند (یعنی دردنیا) (۱۰) .

بلکه دروغ شمرندند قیامت را و آماده ساختیم برای کسیکه تکذیب قیامت کند دوزخ را (۱۱) .

چون به بینند دوزخ را ایشان از مسافت دور بشنوند از وی آواز خشم خوردن و جوش و خروش را (۱۲) .

و چون انداخته شوند از آن دوزخ بمکانی

قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَنْسِي فِي الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أَنْزَلَ إِلَهُهُ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ نَذِيرًا ۝

أَوْ لَقِيَ إِلَهُهُ كَذَّبُوا وَقَالُوا لَوْ أَنزَلْنَا عَلَيْهِ آيَاتًا لَقَالَ هِيَ سُنَنُ الْبَاطِلِينَ أَلَمْ يَكُن مَعَهُ آيَاتُ الْبُرْهَانِ ۝

أَنْظُرْ كَيْفَ صَرَّفُوا إِلَيْكَ الرَّمْثَ قَدْ قُضِيَ أَفْلاكًا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ۝

تَبَرَّكَ الَّذِي إِِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ جَدَّتْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ لَكَ قُصُورًا ۝

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ۝

إِذَا رَأَوْهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظًا وَزَفِيرًا ۝

وَإِذَا الْقَوَا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مَقْرَبِينَ دَعَا

(۱) یعنی تایاد گیرد .

هَذَا لِكُتُبٍ ۝

تنگ دست و پابسته بددعا کنند
آنجا بر خویش هلاک شدن را (۱۳) .

لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ بُورًا وَلَا تَدْعُوا مِثْرًا كَثِيرًا ۝

وگوئیم بددعا نکنید امروز بیک هلاک
شدن و بددعا کنید بهلاک بسیار (۱۴) .

قُلْ أَذَلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ
كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا ۝

بگو آیا این بهترست یا بهشت جاوید آنکه
وعدۀ داده است متقیان را باشد ایشان را
پاداش و جای بازگشت (۱۵) .

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ
وَعْدًا مُّسْتَوْثِقًا ۝

ایشان راست در آنجا آنچه می
خواهند جاویدان، هست بر پروردگار تو
وعدۀ طلبیده شده (۱۶) .

وَيَوْمَ يُنْفَخُ سُورُهُمْ وَمَا يَبْنَدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ يَقُولُونَ
ءَأَنزَلْنَاهُمْ سُبْحَانَ رَبِّكَ أَمْ هُمْ ضَالُّوا السَّبِيلِ ۝

وآن روز که جمع کند خدا ایشان را
و آنچه می پرستند بغیر از خدا پس گوید
آیا شما گمراه کردید این بندگان مرا
یا ایشان خود خطا کرده اند راه را (۱۷) .

قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنْتَهِي لَنَا أَنْ نَعْبُدَ مِنْ

گویند بپاکی یادمی کنیم ترا سزاوار نباشد
مارا که هیچ دوست گیریم بجز تو ولیکن
بهره مند ساختی ایشان را و پدران ایشان
را تا آنکه فراموش کردند پند را و شدند
گروهی هلاک شده (۱۸) .

دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءٍ وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَاَبَاءَهُمْ حَتَّىٰ
نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ۝

گوئیم (ای گروه کافران) هر آئینه دروغ
پنداشتند شمارا این معبودان در آنچه
می گفتید پس نمی توانید دفع کردن عذاب
ونه یاری دادن و هر که ستم کند از شما
بچشانیمش عذاب بزرگ (۱۹) .

فَقَدْ كَذَّبُوا كَمَا تَفْتَوُونَ فَمَا تَسْتَظِيمُونَ صَرْفًا

وَلَا نَصْرًا وَمَنْ يَظْلِمْ مِنْكُمْ نُذِقْهُ عَذَابًا كَثِيرًا ۝

ونه فرستادیم پیش از تو پیغامبران مگر
باین صفت که ایشان می خوردند طعام
ومی رفتند در بازارها و ساختیم بعض
شمارا در حق بعضی ابتلانی آیاصبر
می کنی، و هست پروردگار توینا (۲۰) .

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا أَنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ

الطَّعَامَ وَيَشْرَبُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ

لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَضَرَّبُونَ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ۝

و گفتند آنانکه توقع ندارند ملاقات ما را چرا فرورفته‌اند نشد بر ما فرشتگان یا چرانمی بینیم پروردگار خود را هر آینه بزرگ شدند در زعم خویش و سرکشی کردند سرکشی بزرگ (۲۱) .

روزی که به بیند فرشتگان را هیچ مزه نیست آن روز گنهگاران را و گویند که باز داشته شوند باز داشتن موكد (۲۲) .

و متوجه شدیم بسوی آن چه کردند از کردار پس ساختیم آن را مانند ذره های پراکنده (۱) (۲۳) .

اهل بهشت آن روز بهترند از جهت قرارگاه و نیکوترند باعتبار جای استراحت (۲۴) .

و روزیکه بشگافد آسمان بسبب ابرو فرود آورده شوند فرشتگان فرود آوردنی (۲) (۲۵) .

پادشاهی حقیقی آن روز خداراست و باشد آن روز بر کافران روز دشوار (۲۶) .

و روزی که بگذرد ستمگار دودست خود را گوید ای کاش من گرفتمی همراه پیغامبر راهی (۳) (۲۷) .

ای وای بر من کاش که دوست نه گرفتمی فلان را (۴) (۲۸) .

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا أُولَٰئِكَ نَزَّلْنَا
الْمَلَائِكَةَ أَتَوْا رَبَّنَا فَقَدَا اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ
وَعَتَوْا عُتُوًّا كَبِيرًا ﴿٢١﴾

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَىٰ لَهُمْ يَوْمَئِذٍ إِلَّا الْمَجْرِمِينَ
وَيَقُولُونَ حَجْرًا مَّحْجُورًا ﴿٢٢﴾

وَقَدَّمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُورًا ﴿٢٣﴾

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ﴿٢٤﴾

وَيَوْمَ نَشْفُقُ السَّمَاءَ بِالنَّحْمِ وَنَزَّلْنَا الْمَلَائِكَةَ تَنْزِيلًا ﴿٢٥﴾

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ رَاحِمٌ لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى
الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴿٢٦﴾

وَيَوْمَ يَعْصُ الْقَلَمُ عَلَىٰ يَدَيْهِ يَقُولُ يَلَيْتَنِي أَخَذْتُ
مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٢٧﴾

يُؤَلِّقُ يَلَيْتَنِي لَمْ أَكُنْ فُلَانًا تَاجِرًا ﴿٢٨﴾

(۱) یعنی برباد کردیم

(۲) یعنی آسمان بر هیئت معتاد خود باشد اما بر نگاه منشق شود والله اعلم .

(۳) تمنانکنده عقبه بن ابی معیط بود که اطاعت ابی بن خلف کرد چنانچه در سبب نزول آیه بیان کرده اند .

(۴) یعنی ابی بن خلف و مانند او .

هرآئینه وی گمراه کرد مرا از پند بعد از آنکه آمده بود بمن وهست شیطان آدمی را در محنت تنها گذارنده (۲۹) .

و گفت پیغامبر ای پروردگار من هرآئینه قوم من این قرآن را متروک ساختند (۳۰) .

و همچنین ساخته ایم برای هر پیغامبر دشمنان از گناهگاران و بس ست پروردگار تو راه نما و نصرت دهنده (۳۱) .

و گفتند کافران چرا فرود آورده نه شد بر پیغامبر قرآن بیک دفعه همچین بدفعات آوردیم تا استوار سازیم بآن دل ترا و خواندیم آن را باهستگی (۳۲) .

و نیارند کافران پیش توهیج داستانی مگر بیاریم پیش توجوابی راست و نیکوتر در بیان (۳۳) .

آنانکه برانگیخته حشر کرده شونند بر چهره های خویش بسوی دوزخ این جماعت بدترند باعتبار مکان و غلط کننده ترند راه را (۳۴) .

و هرآئینه دادیم موسی را کتاب و ساختیم همراه او برادر او هارون را وزیر (۳۵) .

پس گفتیم بروید بسوی آن قوم که دروغ شمردند آیات ما را پس هلاک ساختیم آن قوم را هلاک کردنی (۳۶) .

و قوم نوح چون دروغگو شمردند پیغامبران را غرق ساختیم این جماعت را و گردانیدیم ایشان را برای مردمان نشانه، و مهیا کردیم برای ستمگاران عذاب درد دهنده (۳۷) .

لَقَدْ أَضَلُّنَا عَنْ الذِّكْرِ إِذْ جَاءَنِي، وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَدُولًا ﴿۲۹﴾

وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ﴿۳۰﴾

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَى بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا ﴿۳۱﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً كَذَلِكَ لِيُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ﴿۳۲﴾

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْوِيرًا ﴿۳۳﴾

الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ سَازِغَاتِنَا وَأَصْلُ سَبِيلًا ﴿۳۴﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَ أَخَاهُ هَارُونَ وَنَبِيًّا ﴿۳۵﴾

فَقُلْنَا أَذْهَبَ آلَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَدْبُرُونَ ﴿۳۶﴾

وَقَوْمَ نُوحٍ لَمَّا كَذَّبُوا الرَّسُولَ سَخِرْنَا مِنْهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ آيَةً وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿۳۷﴾

وَهَلَاكِ سَاخْتِيمِ عَادٍ وَثَمُودَ وَاهْلِ رَسٍّ رَا
وَخَلَقِي بَسِيَارًا دَرْمِيَانَ اِيشَانَ (۳۸) ،
وَبِرَايِ هَرِيكِي بِيَانِ كَرْدِيمِ دَاسْتَانَ هَا
وَهَرِيكِي رَا هَلَاكِ سَاخْتِيمِ هَلَاكِ كَرْدَنِي
(۳۹) .

وَهَرَاثِينِه رَسِيدَنْدِ كَاْفِرَانَ بَدَهِي كِه بَارَانِيدِه
شَد بَرُوِي بَارَانَ بَدَ (يَعْنِي بَارَانَ سَنَگِ)
آيَانَمِي دِيدَنْدِ آن رَا بَلَكِه تَوَقَّعِ نَمِي
دَاشْتَنْدِ بَرَانِگِيخْتَنِ رَا (۴۰) .

وَچُونِ بِيَنْدَنْدِ تَرَا نَگِيرَنْدِ تَرَا اَلَّا مَسْخَرِه
آيَايِنِ شَخْصِ سَتِ اَنَكِه خُدَايِ تَعَالَى
پِيغَامِبَرِفَرَسْتَادَش (۴۱) .

هَرَاثِينِه نَزْدِيكِ بُوَدِ كِه گَمْرَاهِ كَنْدِ مَارَا
اَز پَرَسْتَشِ خُدَايَانِ مَا گَر نِه اَنِ بُوَدِي كِه
شَكِييَاثِي كَرْدِيمِ بَرَانَ هَا وَخَوَاهَنْدِ
دَانَسْتِ چُونِ بِيَنْدَنْدِ عَذَابِ رَا كِه كِيَسْتِ
اَشْتِبَاهِ رَوْنَدِه تَرَاهِ رَا (۴۲) .

آيَا دِيدِي اَنِ رَا كِه گَرَفْتِه اَسْتِ مَعْبُودِ خُودِ
خَوَاهَشِ نَفْسِ خُودِ رَا آيَاتُو مِيشُويِ بَرُوِي
نَگَهْبَانَ (۴۳) .

آيَامِي پَنْدَارِي كِه بِيَشْتَرِيْنِ اِيشَانَ مِي
شَنُوندِ يَامِي فَهْمَنْدِ نِيَسْتَنْدِ اِيشَانَ اَلَّا مَانَنْدِ
چَهَار پَايَانَ بَلَكِه اِيشَانَ اَشْتِبَاهِ رَوْنَدِه تَرَنْدِ
رَاهِ رَا (۴۴) .

آيَا نَدِيدِي بَسُويِ پَرُورْدِگَارِ خُودِ كِه
چَگُونِه دَرَازِ كَرْدِ سَايِه رَا^(۱) وَ اَگَر

وَعَادًا اَوْ ثَمُودًا اَوْ اَصْحَابِ الرَّيْسِ وَفَرَوَاتِيْنَ ذٰلِكَ كَثِيْرًا ﴿۳۸﴾
وَكَوَلَّا صِرْبًا لَّهُ الْاِمْتَالَ وَكُوَلَّا نَبْرَاتًا تَوِيْرًا ﴿۳۹﴾

وَلَقَدْ اَتَوْا عَلٰى الْقَرْيَةِ الَّتِي اَمْطَرْنَا مَطْرًا سَوِيًّا اَقْلَمَ بِكُنُوْدًا
بِيْرُوْنَهَا بَلَّ كَانُوْا اِلَّا يَرْجُوْنَ نَشُوْرًا ﴿۴۰﴾

وَإِذَا رَأَوْا اٰتًا اِنْ يَتَّبِعُوْنَكَ اِلَّا هُرُوْا اِهْدَا الَّذِيْ بَعَثَ
اللّٰهُ رَسُوْلًا ﴿۴۱﴾

اِنْ كَادَ لِيُضِلَّنَا عَنْ الْهَيْبَتِ الْوَالُوْا اِلَّا اَنْ صَبَرْنَا عَلَيَّهَا وَسَوَّوْتَ
يَعْلَمُوْنَ جِيْنَ بِيْرُوْنَ الْعَذَابِ مَنْ اَصْلُ سَبِيْلًا ﴿۴۲﴾

اَرَدَيْتَ مِنْ اَتَّخَذَ اللّٰهُ هَيْبَةً اِنَّا نَتَّكُوْنُ
عَلَيْهِ وَكِيْلًا ﴿۴۳﴾

اَمْ حَسِبَ اَنْ اَنْزَلْنَاهُمْ سَمْعُوْنَ اَوْ يَعْقَلُوْنَ اِنْ هُمْ اِلَّا
كَالْاَنْعَامِ بَلَّ هُمْ اَصْلُ سَبِيْلًا ﴿۴۴﴾

اَلَمْ تَرَ اِلَّا رِبِّيْكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَ لَوْ شَاءَ لَجَعَلْنَاهُ سَابِغًا لِّكُمْ

(۱) یعنی بعد اسفار قبل از غروب آفتاب یادراول روز .

جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا ﴿۴۵﴾

خواستگی گردانیدی آن را آرמידه
بازبرگماشتیم آفتاب را بروی راه نما^(۱)
(۴۵) .

لَوْ كَفَّضْنَا إِلَيْنَا قَبْضًا يَبِيرًا ﴿۴۶﴾

بازفراگرفتیم سایه را بسوی خویش فرا
گرفتن آسان (۴۶) .

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِيَأْسَوا وَالنَّوْمَ سُباتًا وَجَعَلَ

واوست آنکه ساخته برای شما شب را
پوشش و خواب را راحت و ساخت
روز را وقتِ برخاستن (۴۷) .

النَّهَارَ نُشُورًا ﴿۴۷﴾

واوست آنکه فرستاد بادها را مژده دهنده
پیش رحمت خویش و فرود آوردیم
از آسمان آب پاک را (۴۸) .

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا لِّبَنِي يَدَى رَحْمَتِهِ

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ﴿۴۸﴾

تازنده سازیم بآن شهر مرده را و تا
بنوشانیمش از آنچه ما آفریده ایم
چهارپایان را و مردمان بسیار را (۴۹) .

لِنُحْيِيَ بِهِ بَلَدَةً مَّيْتًا وَنُسَبِّحَهُ بِمَا خَلَقْنَا أَنْعَامًا

وَأَنْسَابًا كَثِيرًا ﴿۴۹﴾

وهرآئینه گوناگون بیان کردیم پندرمیان
ایشان تا پندپذیر شوند پس قبول نکردند
بیشترین مردمان مگر ناسپاسی را (۵۰) .

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِيهِ لَكُم مَّا يُدْرِكُوا لِي أَقْبَالَ الْأَكْثَرِ النَّاسِ

إِلَّا لَكُفُورًا ﴿۵۰﴾

وا گرمی خواستیم میفرستادیم درهر دهی
ترساننده (۵۱) .

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ كَذِبًا ﴿۵۱﴾

پس فرمان مبرکافران را و جهادکن
بایشان بقرآن جهادِ بزرگ (۵۲) .

لَا نُظهِرُ الْكُفْرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادَ الْكَبِيرِ ﴿۵۲﴾

واوست آنکه درآمیخت دو دریا را این
يك آب شیرین دافع تشنگی ست و آن
دیگر شوریدمزه و ساخت میان هر
دو حجابی و سدی محکم (۵۳) .

وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُورًا وَهَذَا مِلْحٌ

أُجَابٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزًا وَجَهْرًا مَّحْجُورًا ﴿۵۳﴾

واوست آنکه آفرید از آب آدمی را پس

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا جَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا

(۱) یعنی بهر صفت که آفتاب تقاضا میکند میرود .

وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ﴿۵۴﴾

ساخت آن را خویشاوند نسب
و خویشاوند قرابت دامادی وهست
پروردگار توتوانا (۵۴) .

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ
وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِمْ ظَاهِرًا ﴿۵۵﴾

ومی پرستند بغیر از خدا چیزی را که نفع
ندهد بایشان و ضررنه رساند بدیشان
وهست کافر بر مخالفت پروردگار خود
پشت دهنده (۵۵) .

وَأَسَأَلْنَاكَ الْأَمْبِيئَةَ وَأَنْزَيْتَنَا ﴿۵۶﴾

ونه فرستادیم ترا مگر بشارت دهنده وبیم
دهنده (۵۶) .

ثُمَّ مَا أَسَأَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ مِنْ نَجْوَىٰ إِلَّا مَن شَاءَ

بگو نمی طلبم از شما برتبلیغ قرآن هیچ
مزدی لیکن هرکه خواهد که راه گیرد
بسوی پروردگار خویش (گو بگیرد) (۵۷) .

أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿۵۷﴾

وَوَهَّلَ عَلَىٰ آلِي النَّبِيِّ الْيَتَامَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَسَيِّئَةٌ يَصَدِّقُهَا وَكَفَىٰ بِهِ
يَذُوقُ عَذَابَ حَبِيرًا ﴿۵۸﴾

وتوکل کن برآن زنده که هرگز نمیرد
وبپاکی یادکن همراه ستایش او، وبس
ست وی بگناهان بندگان خویش آگاه
(۵۸) .

إِلَّا الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي يَوْمِ آتَاوَهُمُ
نَجْوَىٰ عَلَىٰ الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَسَلِّ بِهِ حَبِيرًا ﴿۵۹﴾

آنکه بیافرید آسمانها وزمین آنچه در میان
آنهاست درشش روز باز مستقرشد
برعرش اوست بخشاینده پس بپرس
ازحال وی دانائی را (۵۹) .

وَإِذِ ابْتَلَىٰ لَهُمْ أَهْلُ الْأَنْبِيَاءِ الْقُلُوبَ مَا قَالُوا مَاعِ
الرَّحْمَنُ أَنْ يُعَذِّبَهُمُ آتَاؤُهُمْ نَجْوَىٰ ﴿۶۰﴾

و چون گفته میشود بکافران که سجده کنید
رحمن را گویند چیست رحمن آیا سجده
کنیم چیزی را که تومیفرمائی بما وزیاده
کرداین سخن درحق ایشان رمیدن را
(۶۰) .

تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا

بزرگوارست آنکه بساخت درآسمان
بُرُجَهَا وَسَاخَتْ فِيهَا سَبْعُ مِائَةٍ
خورشید را) وساخت ماه روشنی دهنده
را (۶۱) .

سَبْعًا وَأَقَمَ فِيهَا قُرْآنًا ﴿۶۱﴾

واوست آنکه ساخت شب وروز را جانشین يك ديگر برای کسیکه خواهد پندگرفتن یا خواهد شکرگذاری کردن (۶۲) .

و بندگان خدا آناند که میروند بر زمین بآهستگی^(۱) و چون سخن گویند بایشان نادانان گویند سلام بر شما باد (۶۳) .

و آنانکه شب می گذارند برای پروردگار خویش سجده کنان و قیام کنان (۶۴) .

و آنانکه می گویند ای پروردگار ما بازدارازما عذاب دوزخ را هرآئینه عذاب دوزخ لازم شونده است (۶۵) .

هرآئینه دوزخ بد آرام گاهی ست و بد مقامی ست (۶۶) .

و آنانکه چون خرج کنند اسراف نه نمایند و تنگی نگیرند و باشد عطای ایشان میان جانبین معتدل (۶۷) .

و آنانکه نمی پرستند با خدامعبود دیگر را و نمی کُشند هیچ نفسی را که حرام کرده است خدامگر بحق و زناکنند و هر که بکند این کار را بر خور دبه عقوبت دشوار (۶۸) .

دوچند کرده شود اوراعذاب روز قیامت و جاویدمانند آنجا خوار کرده شده (۶۹) .

مگر آنکه توبه کرد و ایمان آورد و عمل شائسته نمود پس آنجماعت تبدیل کند خدا بدیهای ایشان را به نیکی ها و هست

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَن أَرَادَ أَن يَتَذَكَّرَ أَوْ أَرَادَ تَكْوِينًا ۝۶۲

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ۝۶۳

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا ۝۶۴

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ۝۶۵

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ۝۶۶

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَعُوا لَمْ يُؤْمِرُوا وَلَمْ يُؤْتُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ۝۶۷

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَتَمًا ۝۶۸

يُضَعَفُ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدُ فِيهِ مُهَانًا ۝۶۹

إِلَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝۷۰

(۱) یعنی تواضع برایشان غالب ست .

خدا آمرزندهٔ مهربان (۷۰) .

وهرکه توبه کند و کارشائسته بجا آورد پس
هرآئینه وی رجوع میکند بخدا رجوع
کردنی (۷۱) .

وآنانکه گواهی دروغ نمی دهند و چون
بگذرند بریبهوده بگذرند به روشِ بزرگان
(۷۲) .

وآنانکه چون پند داده می شود ایشان را
بآیاتِ پروردگار ایشان کرو کور نه افتند
بشنیدن آن^(۱) (۷۳) .

وآنانکه می گویند ای پروردگارِ مابه بخش
مارا از زنان ما و از فرزندانِ ما روشنی
چشم و قرارده مارا پیشوای متقیان (۷۴) .

آن جماعت جزا داده شود ایشان را مقام
بلند بخاطر آنکه صبر کردند، برخوردار
کرده شوند در آن ایشان بدعای خیر و سلام
(۷۵) .

جاویدان آنجا، بهشت نیک آرام گاه ست
و نیک مقام ست (۷۶) .

بگو اعتنا نمی کند به شما پروردگار من
اگر نباشد عبادتِ شما پس هرآئینه دروغ
پنداشتید پس البته باشد جزای آن لازم
(۷۷) .

سوره شعراء مکی است و آن دو صد و بیست و هفت آیت و یازده رکوع است

بنام خدای بخشاینده مهربان .

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ﴿۷۰﴾

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا ﴿۷۱﴾

وَالَّذِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَهُمْ يُؤْتُونَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُقِيمُونَ ﴿۷۲﴾

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا ذُرِّيَّتًا طَيِّبَةً ۖ وَأَعِينَا وَجَعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿۷۳﴾

أُولَئِكَ يُجْزَوْنَ الْعُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا نِعَمًا وَسُلَامًا ﴿۷۴﴾

غُلِّدِينَ فِيهَا أَحْسَنَتْ مَسَافِرَهُمْ أَوْ مَقَامًا ﴿۷۵﴾

قُلْ مَا يَعْجُبُكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿۷۶﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(۱) یعنی بلکه دیده و شنیده سجده کنند .